

PIRKANMAAN
KÄRJET

Pirkanmaan kädenjälki 2030

Pirkanmaan edunvalvontaryhmän hallitusohjelmatavoitteet 2023-
2027 LUONNOS

SAAVUTETTAVUUS / UUDISTUVA TEOLLISUUS /
MONIALAISET OSAAJAT / DIGIKOMPASSI / KESTÄVÄ KAUPUNKIPOLITIIKKA

Tulevaisuudessa pärjää päättämällä rohkeasti

Pirkanmaan kehitys vahvistaa koko Suomea.
Tulevaisuuden muutos vaatii päätöksiä nyt.

- Ilmastonmuutos ja energiamurros muuttavat koko suomalaista yhteiskuntaa. Se vaikuttaa niin kuluttajien arkeen kuin teollisuuden tulevaisuuteenkin.
- Data- ja digitalous muokkaavat yhteiskunnan perusrakenteita palveluista infrastruktuuriin. Se on mahdollisuus, johon kannattaa tarttua.
- Kaupungistuminen ja liikkumisen uudet muodot rakentuvat vähäpäästöisten ja älykkäiden nopeiden yhteyksien varaan.
- Suomen väestörakenteen muutos ja osaavan työvoiman tarve sekä palveluiden saavutettavuus vaativat nopeita tekoja.
- Suomen turvallisuuspoliittinen ympäristö on ratkaisevasti muuttunut. Se edellyttää panostuksia turvallisuus- ja puolustusalamme kehittämiseen.

Visuaalisesti paremmin esiin
haasteet/muutokset/trendit –
ratkaisut eli tämä toinen puoli

- Näihin haasteisiin vastaaminen vaatii suoria ja selkeitä ratkaisuja linjavetoja Suomen kehityksen kannalta keskeisille sektoreille.
- Pirkanmaalla tarjotaan ratkaisuja näihin haasteisiin. Tampere on metropolialue ja Suomen kasvukäytävän solmukohta. Sen kehitys hyödyttää koko Suomea.
- Pirkanmaan korkeakoulujen monitieteinen osaaminen luo pohjan näiden haasteiden ja tulevien haasteiden vastaamiseen.
- Pirkanmaalla jo vuosikymmenen toiminut turvallisuusklusteri on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää turvallisuus- ja puolustusalan uusia ratkaisuja.

**Muutos
tehdään täällä!**

Pirkanmaan yhteiset tavoitteet

Hissipuhe

1. Haasteemme ovat globaaleja

Maailma on historiallisessa muutoksessa niin ilmastonmuutoksen, digitalisaation kuin turvallisuudenkin osalta. Suomen kilpailukyky ja talouden ja yhteiskunnan uusiutumiskyky on kovalla koetuksella. Siksi nyt on toimittava.

2. Uudistumiskyky on onnistumisemme kivijalka

Kansallisen kilpailukyvyn ja kestävän kehityksen turvaaminen vaatii koko Suomessa osaamisen, saavutettavuuden ja innovaatiopolitiikan rohkeaa vahvistamista ja uudistamista. Ratkaisut näihin mahdollistetaan alueilla, joilla osaaminen, työpaikat ja saavutettavuus kohtaavat.

3. Pirkanmaa kasvun ja viennin keskeisenä veturina

Pirkanmaa ja Tampereen metropolialue on kasvanut muutoksen ajuriksi ja solmukohtaksi ja on Suomen viennin veturi. Pirkanmaan kehitys hyödyttää koko Suomea. Olemme koti yli puolelle miljoonalle suomalaiselle. 2/3 suomalaisista asuu 2 tunnin etäisyydellä Tampereesta. Vahva korkeakoulusektori luo tiedepohjan kasvuille.

4. Tarjoamme konkreettisia ratkaisuja

Kilpailukyvyn, teollisuuden ja työvoiman liikkuvuuden kannalta erittäin tärkeää on saada henkilöratapihalle rahoitus ja 9-tie kuntoon. Teollisuuden uudistumista on tuettava TKI-rahoituksella. Osaajapulaa on ratkaistava uudistamalla toisen asteen koulutuksen rahoituspohja ja vahvistamalla monialaista korkeakoulutustamme.

Tampereen metropolialue

PIRKANMAAN
KÄRJET

Tampereen kaupunki-
seudun asukasluku

400 000

€ Liikevaihto

38,6 mrd.

Teollisuuden
liikevaihto

14 mrd.

Pirkanmaan
asukasluku

530 000

Korkeakoulu-
opiskelijoiden määrä

30 000

€ Vientiliikevaihto

8,3 mrd.

PIRKANMAAN
KÄRJET

02 Teemat

Tärkeimmät teemat

Saavutettavuus

Henkilöratapiha,
päärata, valtatie ja
Suomi-rata

Uudistuva teollisuus

TKI-investoinnit ja
teknologian
rahoitus, tehokkaat
rahoituskanavat

Monialaiset osaajat

Koulutuksen resurssit,
koulutus- ja
työperäinen
maahanmuutto

Digikompassi

Täysimittainen
digitalisaaton
hyödyntäminen

Kestävä kaupunkipolitiikka

Suurten
kaupunkiseutujen
erityistarpeet

Kilpailukykyisillä yhteyksillä vahva pohja

2020-luku

Ratapiha – Koko Suomen ratapiha

- Tampereen ratapiha on koko Suomen raideliikenteen solmupiste. Tunnistetaan suomalaisen teollisuuden viennin pullonkaulat.

Hallitusohjelmataavoite

- Varmistetaan Tampereen henkilöratapihan rahoitus ja toteutus.

2020-luku

TEN-T ja Päärata – Suomen selkäranka

- Liikenneinfra on kasvun mahdollistaja. Perusväylänpito on viennin selkäranka.
- Päärata on henkilöliikenteen ydinväylä, ja sen liikennemäärät kasvussa.
- Tavaraliikenteen sujuva läpikulku Tampereen kautta

Hallitusohjelmataavoite

- Varmistetaan kansallinen ja EU-rahoitus pääradan Riihimäki-Pasila osuudelle sekä Helsinki – Tampere -välin peruskorjaukselle.

2030-luku

Henkilöliikenne & Suomi-rata – Kansainvälinen suurnopeusyhteys

- Työvoiman liikkuvuus ja saavutettavuus vaativat nopeita yhteyksiä.
- Kytkeytyminen Euroopan nopeaan rataverkkoon

Hallitusohjelmataavoite

- Edistetään Suomi-radan suunnitteluuyhtiön työtä toteutushankeytien perustamiseksi.

Hallitusohjelmataavoite:

Arvioidaan Suomen lentoliikennestrategia kansallisen ja alueellisen saavutettavuuden varmistamiseksi muuttuvassa maailmantilanteessa. Erityisesti tulee tarkastella elinkeinoelämän ja viennin edellyttämien kansainvälisten yhteyksien mahdollistamista markkinaehtoisesti. Regulaatio ja infrastruktuuri on saatava tukemaan suotuisaa kehitystä.

Tampere on Suomen raideliikenteen solmukohta

PIRKANMAAN
KÄRJET

2/3 bkt

Valtaosa Suomen bruttokansantuotteesta syntyy pääradan varrella.

73 % T&K-menoista

Valtaosa tutkimuksesta ja tuotekehityksestä tehdään pääradan varrella.

3 milj.

Valtaosa suomalaisista asuu pääradan varrella.

Suomen suurin

Tampereen asema on jo nyt matkustajamäärältään Suomen suurin vaihtoasema.

150 junaa

Tampereen asemaa käyttää joka päivä noin 150 junaa.

8 milj.

Tampereen asemalle saapuu tai sieltä lähtee vuosittain 8 miljoonaa matkustajaa.

Kaukojuna liikenteen matkamäärien arvioidaan kasvavan kokonaisuutena noin 54 % vuoden 2017 tasosta vuoteen 2050 mennessä.

Kasvu on vahvaa jo vuoteen 2030. Kasvun arvioidaan kohdistuvan erityisesti pääradalle ja Helsinki-Tampere-välille.

Saavutettavuudella kilpailukykyä

PIRKANMAAN
KÄRJET

Valtatie 9 – Elinkeinoelämän valtasuoni

Valtatie 9 Tampere-Orivesi, väli Alasjärvi-Käpykangas

- Liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta tulee parantaa tällä Suomen vilkkaimmalla yksiajorataisella tieosuudella, joka on osa Suomen päätieverkon pisintä ruuhkaisinta tiejaksoa.
- Tien merkittävät palvelutasopuutteet haittaavat niin elinkeinoelämän kuljetuksia kuin työmatka- ja asiointiliikennettäkin.

Hallitusohjelmataavoite:

- VT9 on yksi Suomen neljästä valtateiden kärkihankkeista Väyläviraston investointiohjelman kiireellisimmässä 1A-korissa, joka tulee toteuttaa vuosina 2023-2026.

Valtatie 3 – Suomen ruokatie

Valtatie 3:n yhteysväli Tampere-Vaasa, väli Hämeenkyrö-Parkano

- Liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta tulee parantaa tällä Suomen yhdellä merkittävimmistä kuljetusreiteistä. Tie on Suomen ruokatie.
- Tien palvelutasopuutteet haittaavat niin elinkeinoelämän kuljetuksia kuin työmatka- ja asiointiliikennettä.

Hallitusohjelmataavoite:

- Väyläviraston investointiohjelman kiireellisimmässä 1A-korissa olevat investointikohteet välillä Hämeenkyrö-Parkano tulee toteuttaa vuosina 2023-2026.

Valtatie 12 – Tärkeä poikittaisyhteys

Valtatie 12 Tampere-Kangasala, väli Alasjärvi- Huutijärvi

- Liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta tulee parantaa tällä Suomen yhdellä tärkeimmistä poikittaisista yhteyksistä, joka on myös osa Tampereen kaupunkiseudun sisäistä liikennettä.
- Tien palvelutasopuutteet haittaavat erityisesti kaupunkiseudun työmatka- ja asiointiliikennettä, mutta myös elinkeinoelämän pitkämatkaista liikennettä maakuntakeskusten ja satamien välillä.

Hallitusohjelmataavoite:

- Välin h/k-suhde on 3,6. Se on Väyläviraston investointiohjelman kirjatuista yksi Suomen korkeimpia. Väli tulee saada investointiohjelman niin, että se voidaan toteuttaa 2020-luvun lopussa.

Uudistuva teollisuus

TKI-investoinnit ja uudet avaukset nousevilla aloilla vahvistavat kilpailukykyä.

- Investoinnit TKI-toimintaan mahdollistavat teollisuuden pysymisen Suomessa, teollisuuden hiilikädenjäljen kasvattamisen ja viennin edistämisen.
- Tunnistetaan mikrosiruteknologiat ja tulevaisuuden tietoliikenne (sisältäen reunalaskennan) älykästä teollisuutta ja ympäristöä mahdollistavina teknologioina, joissa Suomella on mahdollisuus houkutella kansainvälisiä suurinvestointeja.
- Riittävät ja tehokkaat rahoituskanavat ovat ajureita kestävän kehityksen ja ekologisen kädenjäljen teknologioissa.
- Ekosysteempipohjaisia rahoitusmuotoja tulee jatkaa ja varmistaa pk-yritysten ja startupien linkittyminen ekosysteemeihin.
- Puolustus- ja turvallisuusmenojen kasvu sekä Nato-jäsenyyden myötä aukeavat uudet liiketoimintamahdollisuudet vaativat enemmän panostuksia myös toimialan TKIO-toimintoihin sekä kansainväliseen kasvuun.

PIRKANMAAN
KÄRJET

Hallitusohjelmataavoite

- Varmistetaan TKI-investointien valtakunnallinen 4% taso.
- Varmistetaan teollista uudistumista ja resurssiviisautta tukeva Suomen Akatemian rahoitus
- Päivitetään ja uudistetaan kiertotalouteen liittyvää sääntelyä sitä edistäväksi.
- Toimitaan aktiivisesti Euroopan sirusäädöksen toimeenpanossa ja tavoitellaan johtavan aseman saavuttamista mikrosirujen teollisessa kehittämisessä ja soveltamisessa. Sijoitetaan siruosaamiskeskus Tampereelle.
- Työ- ja elinkeinoministeriö varmistaa Business Finlandin kautta kanavoitavien tukien riittävän kohdentamisen teollisuuden toimintaan sekä teknologiainnovaatioiden kaupallistamiseen.
- Veturiohjelmärahoitusta jatkamalla ja kehittämällä voidaan nostaa erityisesti yksityisen sektorin TKI-panosta.
- Osallistutaan aktiivisesti EU:n kehittämisohjelmiin ja otetaan tulevat rahoitusohjelmat ennakoivasti huomioon budjettivalmistelussa.
- Puolustus- ja turvallisuusalan liiketoiminnan kasvuun, TKIO-toimintaan ja kansainvälistymiseen panostetaan muuttuneessa toimintaympäristössä.

Monialaiset osaajat

Kasvukeskusten pystyttävä kouluttamaan riittävästi osaajia

- Laadukas koulutus on Suomen menestyksen takuu. Kasvukeskusten haasteena on vastata koulutuspaikkojen kasvavaan kysyntään.
- Varmistetaan työvoiman saatavuus koulutuksen rahoituksen vahvistamisella.

Hallitusohjelmataavoite

- Toisen asteen rahoitus- sekä järjestämisvastuun mallia uudistetaan tarvelähtöiseksi sekä joustavaksi, jotta työvoiman saatavuus voidaan varmistaa.
- Nostetaan pysyvästi korkeakoulujen aloituspaikkojen määrää kasvukeskuksissa kasvattamalla ja keskittämällä korkeakoulutukseen kohdistettavia resursseja.
- Kehitetään toimiva jatkuvan oppimisen rahoitusmalli eri asteille.
- Mahdollistetaan korkeakouluille paikallisten tarpeiden parempi huomiointi koulutusvalinnoissa.

Koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa helpotettava

- Panostetaan ulkomaalaisten opiskelijoiden kielikoulutukseen ja harjoittelupaikkojen saatavuuteen, jotta opiskelijat jäisivät Suomeen töihin.
- Koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa on vauhditettava merkittävästi, jotta kestävyysvajeen syveneminen saadaan pysäytettyä. Uusia malleja on kokeiltava rohkeasti .

Hallitusohjelmataavoite

- Käynnistetään ohjelma kansainvälisen työvoiman rekrytoimiseksi työvoimapula-aloille ja poistetaan saatavuusharkinta.
- Nopeutetaan kansainvälisten osaajien, yrittäjien ja heidän perheenjäsentensä oleskelulupa- ja rekisteröintiprosesseja. Lisäksi kehitetään ulkomaalaisen tunnistamiseen liittyviä käytänteitä nykyistä laaja-alaisemman etäasioinnin mahdollistamiseksi.
- Mahdollistetaan suomalaisen yo-tutkinnon suorittaminen englanniksi. Laajennetaan englanninkielellä tarjottavia ammatillisia tutkintoja kasvukeskuksissa.

Digikompassi

Suomi hyödyntää täysimittaisesti teknologisen ja digitaalisen kehityksen mahdollisuudet

- Pirkanmaa on ensimmäinen ja ainoa alue Suomessa, joka on laatimassa monialaista digikompassia EU:n mallin mukaan.
- Varmistamalla tiedon liikkuvuuden ja siirtymällä digitaalisiin taustajärjestelmiin parannamme julkisten palveluiden yhteentoimivuutta ja sitä kautta skaalautuvuutta ja tehokkuutta. Julkisten palveluiden yhteentoimivuudesta tehdään normi.
- Huomioidaan lainsäädännössä digitaalisen maailman, automaation ja tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuudet ja kehitetään sitä systemaattisesti. Mahdollistetaan lainsäädännöllä palveluiden tuottaminen ihmiskeskeisesti.
- Palvelutuotanto on digitalisaation myötä mahdollista rakentaa ennaltaehkäiseväksi, ennakoivaksi ja hyvinvointia tukevaksi. Muutos vaatii siirtymistä järjestelmälähtöisyydestä ihmislähtöisyyteen budjetoinnin kautta.

 Tietoliikennepalveluiden liikevaihto

1,3 mrd.

PIRKANMAAN
KÄRJET

Hallitusohjelmataavoite

- Syvennetään ja laajennetaan datan, automaation ja tekoälyn hyödyntämistä osana julkisen sektorin palvelurakennetta niin, että tiedonkulku valtio- ja kuntatoimijoiden sekä erilaisten palveluidentuottajien välillä on sujuvaa ja tietoturvallista.
- Tiivistetään yhteistyötä kaupunkien kanssa ennakoivien palveluiden sekä yhteisten asiointijärjestelmien kehittämisessä erityisesti segregaatien ehkäisyssä, työllisyydessä ja tehokkaissa yrityspalveluissa hyvinvoinnin ja kasvun edistämiseksi.
- Otetaan käyttöön digital first -toteutusmalli julkisissa palveluissa. Huolehditaan digituen tarjoamisesta tukemaan siirtymää. Tieto täytyy antaa julkiselle toimijalle lähtökohtaisesti vain kerran, minkä jälkeen sitä voidaan hyödyntää ihmislähtöisten palveluiden tuottamiseen.
- Vahvistetaan poikkisektoraalisten hankkeiden johtamista. Luodaan budjetointimalli, joka mahdollistaa elämäntapahtuma- ja ilmiölähtöisten ongelmien ratkaisun ministeriö- ja toimijarajojen yli.

Kestävä kaupunkipolitiikka

Suurten kaupunkiseutujen erityisrooli kannattaa tunnustaa ja kehittää niitä koko Suomen eduksi.

- Suomen väestön ja talouden kasvu keskittyy suurille kaupunkiseuduille. Erityisesti kasvukäytävä Helsinki-Hämeenlinna-Tampere-Seinäjoki -välillä on talouskasvun ja kilpailukyyn ydinalue.
- Kansallista kaupunkipolitiikkaa tulee terävöittää kilpailukykyisen, kestävän ja digitaalisen siirtymän edistäjänä. Luontokatoa on ehkäistävä osana suurten kaupunkiseutujen kehitystä.

 1 milj.

miljoonaa
matkustusta päivässä

 4000

asuntoa
vuodessa

PIRKANMAAN
KÄRJET

Hallitusohjelmataavoite

- Suomen kasvukäytävä toimii edelläkävijänä ja innovaatio- ja kehittämisalustana älykkäille ihmisten, tavaroiden, palveluiden sekä osaamisen liikkumISRatkaisuille.
- MAL-sopimusmenettelyä tulee jatkaa suurten kaupunkiseutujen ja valtion välisenä kumppanuussopimuksena. Valtion talousarvioissa tulee varmistaa sopimuksen toimenpiteiden, kuten lähijunaliikenne ja raitiotieliikenne sekä kävely- ja pyöräliikenteen rahoitus. Sopimusmenettelyä ei tule laajentaa alueellisesti tai sisällöllisesti. MAL-sopimukseen tulee sisällyttää myös saavutettavuushankkeet.
- Edistetään lähijunaliikenteen kehittämistä ja markkinoiden avaamista.
- Lisätään kaupunkiseuduille kohdennetun joukkoliikennetuen määrää.
- Varmistetaan alueelliset resurssit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

PIRKANMAAN
KÄRJET

Kiitos!